

Ο Μητροπολίτης Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρος: ή χορήγηση υπό του Πατριάρχου Βαρθολομαίου καθεστῶτος Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας στή σχισματική κοινότητα τῶν Φιλαρέτου καί Ἐπιφανίου, ὄχι μόνο δέν ἐθεράπευσε τό ὑπάρχον σχίσμα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, ἀλλά, ἀντίθετα, τό ἔχει ἐμβαθύνει καί ἐπιδεινώσει ἐπικίνδυνα

Δημοσιεύθηκε το υπόμνημα για την εκκλησιαστική κατάσταση στην Ουκρανία, το οποίο συνέταξε ο Μητροπολίτης Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρος προς την Ιερά Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας Κύπρου. Ακολουθεί το πλήρες κείμενο του υπομνήματος.

Μακαριώτατε,

Ἅγιοι Ἀδελφοί,

Ὅσον ἀφορᾶ στό πρόβλημα, τό ὁποῖο προέκυψε, ἔνεκα τῆς αὐτοκεφαλίας ἢ μή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, τό ὁποῖο ταλανίζει σήμερα τήν Οἰκουμενική Ὁρθοδοξία, θά ἤθελα μέ ταπείνωση καί μετριοφροσύνη νά ἐπισημάνω τά ἀκόλουθα:

Ἀπό τήν ἀρχή, ὅταν πρωτοεμφανίστηκε τό θέμα τῆς Αὐτοκεφαλίας τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας, ἤμουν ἀναφανδόν ὑπέρ τῆς Αὐτοκεφαλίας αὐτῆς. Ὑποστήριζα, μάλιστα, στίς διάφορες συζητήσεις, τίς ὁποῖες εἶχα ἐπί τοῦ θέματος τούτου μέ διάφορα πρόσωπα, ἐκκλησιαστικά καί μή, ὅτι σήμερα ἔχει ἐπικρατήσει οὐσιαστικά ἢ πρακτική κάθε Ὁρθόδοξη -ἀνεξάρτητη πολιτικά Χώρα- νά ἔχει καί τή δική της Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία.

Ἡ ἐπιθυμητή, ὅμως, Αὐτοκεφαλία τῆς Ὁρθοδόξου Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας πίστευα, ὅτι θά γινόταν, ὄχι πρόχειρα καί βεβιασμένα, ἀλλά μέ ἀργό καί πάρα πολύ προσεκτικό τρόπο καί σύμφωνα μέ τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση, τούς ἱερούς Κανόνες καί, γενικά, κατά τό καθόλου Ἐκκλησιαστικό-Νομοκανονικό Δίκαιο τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Δυστυχῶς, στήν ὅλη διαδικασία ἀνακήρυξης καί ἀναγνώρισης τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ὁρθοδόξου Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας, ἀντί τῶν δημοκρατικῶν, Ὁρθοδόξων Συνοδικῶν Διαδικασιῶν, ἐπεκράτησαν νοοτροπίες καί ρυθμίσεις, ὄχι δημοκρατικές καί Συνοδικές, ἀλλά, λυποῦμε νά παρατηρήσω, αὐταρχικές καί ἐτσιθελικές.

Ἐνῶ ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντι-νουπόλεως κύριος κύριος Βαρθολομαῖος εἶχε ἀναγνωρίσει καί ἐπικυρώσει μέ Ἐπιστολή του τήν ἐπιβληθεῖσα, πρό εἰκοσαετίας, ἀπό τό Ὁρθόδοξο Πατριαρχεῖο Μόσχας ποινή τῆς καθαιρέσεως καί τοῦ ἀφορισμοῦ στούς ἀποσχισθέντες ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας καί, κατ' ἐπέκταση, καί ἀπό τό Σῶμα τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Μητροπολίτη Φιλάρετο καί τούς περί αὐτόν, καί ἐνῶ πρό τριετίας, κατά τό 2016, ὅπως τονίζει σέ δημόσια συνέντευξή του ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας κύριος κύριος Κύριλλος, σέ σύναξη τῶν Ὁρθοδόξων Προκαθημένων, ὁ Κωνσταντινουπόλεως δεσμεύθηκε στόν ἴδιο, τόν Μακαριώτατο

Πατριάρχη Μόσχας, ότι δέν θά πράξει τοῦτο, δηλαδή θά ἀποφύγει νά χορηγήσει μονομερῶς καθεστῶς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας στήν Οὐκρανική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, καί δὴ στοὺς σχισματικούς, ὅπως ἀναιτιολόγητα προχώρησε στήν ἀνακήρυξη τῆς Αὐτοκεφαλίας τῆς ἐν λόγω Ἐκκλησίας. Ἐπιπλέον, καί τοῦτο εἶναι πολύ λυπηρόν, ἔρχεται ὁ ἴδιος, ὕστερα καί ἀπὸ τὴν παρέλευση εἰκοσαετίας, καί, παρά τὴ γραπτὴ θετικὴ συγκατάθεσή του στίς ἐπιβληθεῖσες ποινές κατὰ τῶν ἐπταϊκῶν, καί προβαίνει σέ ἀποκατάσταση τῶν προαναφερθέντων καταδικασθέντων, ἀναιρώντας ἐν τῇ πράξει ἑαυτὸν καί ἀποκαθιστώντας τοὺς καθαιρεθέντας καί ἀφορισθέντας ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ τοιαύτη πράξη, κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμη, κρίνεται ἀντικανονικὴ, ἀφοῦ, σύμφωνα μέ τοὺς Ἱερούς Κανόνες, ἢ οἰαδήποτε ποινὴ, καί ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ καθάρσις καί ὁ ἀφορισμός τῶν ὡς ἄνω, αἴρεται ἀπὸ τὸ Σῶμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο καί τὴν ἐπέβαλε, ὑπὸ τὴν προϋπόθεση, βεβαίως, τῆς προηγούμενης ἔμπρακτης μετάνοιας τῶν καταδικασθέντων. Ὡς ἐκ τούτου, μόνο τὸ Ὁρθόδοξο Πατριαρχεῖο τῆς Μόσχας, τὸ ὁποῖο εἶχε ἐπιβάλει τὴν καθάρσις καί τὸν ἀφορισμό, εἶχε τὴ νομοκανονικὴ δικαιοδοσίαν νά ἀποκαταστήσει καί νά ἐπαναφέρει στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοὺς πταίσαντας.

Ἀλλὰ καί ἕτερον, σοβαρότατο, κατὰ τὴν ταπεινὴ ἄποψή μου, λάθος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἶναι καί ἡ περιφρονητικὴ παραγνώρισις τοῦ κυρίου Ὀνουφρίου, Μητροπολίτου τῆς μόνης κοινῶς ἀναγνωρισμένης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, ὅπως καί ἡ, ἀντ' αὐτοῦ, ἀναγνώρισις, ὡς Μητροπολίτου Κιέβου καί πάσης Οὐκρανίας, ἐνός μὴ κανονικῶς χειροτονηθέντος, τοῦ ἀχειροτόνητου Ἐπιφανίου, καί ἡ παράδοσις σέ αὐτὸν τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου Αὐτοκεφαλίας, κατὰ τὴ διάρκειαν συλλειτουργίας μαζί του.

Μακαριώτατε καί Ἅγιοι Ἀδελφοί,

Συμπερασματικά, λυποῦμαι νά ὑπογραμμίσω, ὅτι ἡ χορήγησις ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου κυρίου Βαρθολομαίου καθεστῶτος Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας στὴ σχισματικὴ κοινότητα τῶν Φιλαρέτου καί Ἐπιφανίου, ὄχι μόνο δέν ἐθεράπευσε τὸ ὑπάρχον σχίσμα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, ἀλλὰ, ἀντίθετα, τὸ ἔχει ἐμβαθύνει καί ἐπιδεινώσει ἐπικίνδυνα, ἀφοῦ σήμερα, μετὰ τὴ χορήγησις τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου Αὐτοκεφαλίας, ἔχομε τὸ τραγικὸ φαινόμενο στήν Οὐκρανίαν νά λειτουργεῖ μία κανονικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὑπὸ τὸν Μητροπολίτη κύριον Ὀνούφριον, καί μία σχισματικὴ, ὑπὸ τοὺς καθηρημένους Φιλάρετον καί Ἐπιφάνιον, μέ ὁρατὸ, δυστυχῶς, τὸν κίνδυνον, ἢ ἀπὸ τριετίας πολεμικὴ ἀντιπαράθεσις τοῦ ὁμοδόξου Οὐκρανικοῦ λαοῦ νά μετεξελισσεται σέ θρησκευτικὴ ἀντιπαράθεσις, καί μέ ἀκόμη μεγαλύτερον τὸν κίνδυνον, τὸ μὴ θεραπευθέν Οὐκρανικὸ ἐκκλησιαστικὸν σχίσμα νά διαπεράσει, ὅπως τονίσθηκε ἀπὸ πολλοὺς, ὅλο τὸ Σῶμα τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας, μέ ὅ,τι τοῦτο, τραγικὰ, συνεπάγεται.

Κατόπιν ὅλων τῶν προαναφερθέντων, ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι δέν μπορούμε, ὡς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου νά ἀναγνωρίσομε τὸν μὴ ἔχοντα κανονικὴν χειροτονίαν σχισματικὸν Ἐπιφάνιον, ὡς τὸν κανονικὸν Μητροπολίτην Κιέβου καί πάσης Οὐκρανίας. Πολύ δέ περισσότερο εἶναι νομοκανονικὰ ἀνεπίτρεπτον νά ἔχομε Εὐχαριστιακὴν Κοινωνίαν μέ σχισματικούς καί δὴ ἀχειροτονήτους.

Ἔτσι, ταπεινὴ μου εἰσήγησις εἶναι:

α) Ἡ ἡμετέρα Ἱερά Σύνοδος νά ἀποφύγει νά πάρει θέση εἴτε ὑπὲρ τοῦ ἐνός Πατριαρχείου εἴτε ὑπὲρ τοῦ ἄλλου. Οὔτε, δηλαδή, ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως οὔτε ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, καί τοῦτο, γιὰ νά μὴν ἀκυρώσομε τυχόν διαμεσολαβητικὴν προσπάθειαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου πρὸς ἐξεύρεσιν κανονικῆς λύσεως.

Ἐπί πλέον, συνέχομαι ἀπό τόν φόβο, (καί τοῦτο εἶναι τό χειρότερο), μή τυχόν, οἱ μέν σλαβόφωνες Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες ταχθοῦν μέ τό μέρος τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Μόσχας, οἱ δέ ἐλληνόφωνες μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, γιατί τότε τό ἀπευκταῖο σχίσμα θά διαιωνισθεῖ, πρὸς ἄκραν ἱκανοποίηση τῶν ἐχθρῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Ὀρθοδοξίας.

β) Νά υἱοθετηθεῖ καί ἀπό τή δική μας Ἱερά Σύνοδο αὐτό, τό ὁποῖο πρότεινε σέ δηλώσεις του ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κύριος Ἰωάννης, ἡ σύγκληση, δηλαδή, τό συντομώτερο δυνατό Παναρθόξου Συνόδου, -(καί ἐμεῖς λέμε ὅτι, ἂν αὐτό εἶναι δύσκολο, ἕως ἀδύνατο)-, τότε νά συγκληθεῖ σύναξη τῶν Ὀρθοδόξων Προκαθημένων, γιά νά συζητηθεῖ ἡ ὅλη κατάσταση στήν Οὐκρανία καί νά βρεθεῖ μία νομοκανονική λύση στό ὅλο πρόβλημα, μία λύση, δηλαδή, σύμφωνη μέ τούς Ἱερούς Κανόνες καί τήν παράδοση τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

γ) Πιστεύω, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἡ ὁποία ἔλκει τό Αὐτοκέφαλό της ἀπό τήν Γ΄ ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμενική Σύνοδο καί εἶναι περιβεβλημένη μέ τό κῦρος καί τόν φωτιστό φάρος τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὀφείλει καί μπορεῖ νά παίξει ἕνα πρωταρχικό συμβιβαστικό ρόλο πρὸς ὑλοποίηση τῶν ἀνωτέρω εἰσηγήσεων καί ἐπίλυση τοῦ ὅλου προβλήματος.

Ἄς προσευχηθοῦμε ὅλοι, Μακαριώτατε καί Ἅγιοι Ἀδελφοί, νά μᾶς ἐπισκιάσει ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο συγκροτεῖ τόν ὅλο θεσμό τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά ταπεινοφρονοῦμε ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καί νά ὀρθοφρονοῦμε πρὸς δόξαν αἰώνια τοῦ Δομήτορος αὐτῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.